

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola a Mateřská škola Přibice 43, okres Břeclav

691 24 Přibice 43

Identifikátor školy: 600 112 616

Zřizovatel: Obec Přibice se sídlem 691 24 Přibice 381

Školský úřad Břeclav 17. listopadu 1a, 690 86 Břeclav

Termín konání orientační inspekce: 29. -30. březen 2000

Čj.	139 127/2000-11081
Signatura	ol4bt104

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola (ZŠ) v Přibicích je integrovaná škola. Podle nejnověji předložených dokladů, následného protokolu o změnách v rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení č.j. 363/98 je její oficiální název Základní škola a Mateřská škola Přibice 43, okres Břeclav. Její součástí je mateřská škola (MŠ), dále sdružuje, školní družinu a jídelnu.

Protože již v měsíci únoru letošního roku byla provedena samostatně orientační inspekce pouze ve vztahu k dílčímu hodnocení kvality vzdělávání a řízení na mateřské škole (Inspekční zpráva č.j. 124 032/2000-11026), vztahuje se následující hodnocení kvality vzdělávání a řízení pouze k základní škole.

Sledované jevy jako je plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, stejně tak i komunikace a interakce jsou zhodnoceny souhrnně za předměty český jazyk a matematika. Samostatně jsou v inspekční zprávě zhodnoceny jednotlivé oblasti řízení.

V poslední době se snížil stav docházejících žáků do prvního ročníku, který ovlivnil také organizaci výuky na ZŠ. Tato skutečnost je popsána a zhodnocena v části řízení, strukturovaný závěr je pak uveden rovněž v kapitole, která se zabývá efektivností čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhá podle učebních dokumentů Základní škola. Při plánování dbají vyučující na návaznost učiva v jednotlivých ročnících, členění odpovídá učebním osnovám, bezprostřední příprava byla promyšlená a stanovené výukové cíle respektovaly aktuální složení tříd. Informovanost o žácích se specifickými schopnostmi a potřebami je zajištěna, případná doporučení pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogického centra vyučující uplatňují v praxi.

Vyučující 3. a 4. třídy nesplňují kvalifikační požadavky, což však ve shlednutých hodinách nemělo záporný vliv na kvalitu výuky. Ostatní učitelé jsou odborně i pedagogicky způsobilí. V době inspekce byly učebny vybaveny vhodným nábytkem, nástěnnými materiály zaměřenými k probíhající výuce. Estetika prostředí byla zvýrazněna vystavovanými a obměňovanými pracemi žáků. Ve dvou třídách měli žáci a učitelé k dispozici video, u vyšších ročníků počítač. Při výuce nebyla technika využita. Jinak jsou třídy, až na první, velmi prostorné, uspořádání nábytku umožňuje uplatnění skupinové práce, případně činnosti v oddychové části učeben na koberci.

Při výuce navazovali učitelé na předešlé učivo, vycházeli ze znalostí žáků, v hodině slohového výcviku byly uplatněny zkušenosti a poznatky z exkurze. Ve většině hodin byl čas využit efektivně, v některých případech chybělo závěrečné vyhodnocení práce žáků. Průběh vyučování a zvolené metody byly rozmanité, zohledňovaly práci žáků se specifickými schopnostmi a potřebami, vyučující soustavně sledovali tempo jednotlivých žáků, vedli je ke spolupráci i samostatnému aktivnímu přístupu k výuce. Ve shlednutých hodinách učitelé uplatnili jak společnou, samostatnou tak i skupinovou práci, žáci měli možnost vzájemného posouzení výsledků a správnosti plnění úkolů. Učivo z mluvnice i slohu bylo interpretováno věcně správně. Během výuky byly zařazeny oddychové a relaxační činnosti.

Průběžné opakování jazykových znalostí a dovedností mělo soustavný charakter,

učitelé během výuky hodnotili dílčí výsledky práce žáků, při řešení samostatných úkolů jim poskytovali pomoc, vedli je k sebekontrolě, hodnocení odpovědí bylo převážně pozitivní. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, chyběla však téměř vždy vstupní motivace. Mezipředmětové vztahy byly velmi vhodně uplatněny při hodině čtení ve druhé třídě.

Vyučování probíhalo v klidné pracovní atmosféře, žáci respektovali pokyny učitelů, které byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku i schopnostem žáků. Při výuce slohu a literární výchově (čtení) měli žáci možnost rozvíjet svoje vlastní myšlenky a uplatnit tak své zkušenosti. Byl tak vytvořen prostor pro diskusi i rozvoj komunikativních schopností žáků. Ne všichni učitelé dbali na jazykově správné vyjadřování.

Příprava a plánování výuky českého jazyka byla velmi dobrá. I když nesplňuje většina učitelů tzv. kvalifikační požadavky, kvalita výuky není touto skutečností ohrožena ani nijak snížena. Při jazykové a literární výchově, ve čtení i ve slohovém výcviku učitelé využili velmi dobře zvolené metody a formy práce. Nedostatky se objevily pouze v motivaci žáků. Průběžná motivace byla ještě vyhovující, vstupní nedostačující. Učitelé žáky velmi dobře hodnotí a spolupracují s nimi rovněž na velmi dobré úrovni.

Kvalitu výuky českého jazyka na této škole hodnotí ČŠI vzhledem k výše popsaným skutečnostem jako velmi dobrou.

Matematika

Výuka matematiky probíhala rovněž podle schválených učebních dokumentů. Učitelé byli stejně velmi dobře na vyučovací hodiny připraveni. Učivo je plánováno, jeho přehled je zpracován v tematických plánech.

Personální a materiální podmínky výuky jsou stejné jako u českého jazyka.

Struktura hodin, organizace učiva a použité metody odpovídaly věku žáků, schopnostem a jejich předchozím znalostem. Při opakování učitelky rozvíjely techniky podporující zapamatování učiva, využily soutěživosti a snahy žáků co nejlépe se uplatnit. Zařazovaly přiměřené úkoly podle schopností jednotlivců - náročnější, příp. doplňující úkoly zadávaly schopnějším a menší počet numerických příkladů pomalejším. Při samostatné práci žáků soustavně poskytovaly pomoc, kontrolovaly jejich výkon, povzbuzovaly je k samostatnosti a aktivitě. Při výkladu nového učiva (například seznamování se zlomky) vyučující vhodně využila příklady z učebnice i dovednost žáků vytvořit si podle návodu jednoduché vlastní pomůcky.

Stejně jako v českém jazyce ani v matematice neuplatnily vstupní motivaci, během vyučování využívaly k posílení aktivity žáků povzbuzení, pochvalu i vzájemnou kontrolu a sebekontrolu žáků. V některých případech však nevyznělo hodnocení pozitivně. Málo bylo využito práce s chybou.

Vyučování probíhalo v klidné atmosféře, žáci respektovali dohodnutá pravidla, neobjevily se žádné nežádoucí projevy chování. Žáci měli možnost uplatnit svůj názor, vyučující osobnost jednotlivců respektují. Podporují komunikativní schopnosti, dbají na přesné vyjadřování a vedou žáky ke spolupráci a toleranci.

Sledované jevy a kvalitu výuky v matematice hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Analýzu stavu a dosažené úrovně výchovně vzdělávací práce provádí ředitelka školy každoročně. Výsledky zveřejňuje ve výroční zprávě. Po následné inspekci v roce 1997

(inspekční zpráva č.j. 249/97) se úroveň plánování ve vztahu k základní škole zlepšila. Hlavním zájmem ředitelky i ostatních pracovníků školy je zachování školy v obci. Chce, aby škola zůstala vzdělávacím centrem, aby žáci byli dobře připraveni na vstup do spádové školy ve Vranovicích. Proto do plánu s názvem „Uskutečňování vzdělávacího a výchovného programu ve školním roce 1999/2000“ zařadila dostatečné množství projektů, programů, soutěží i zájmové i mimoškolní činnosti. Její představy jsou podporovány pracovníky školy i větším množstvím rodičů. Jen v ojedinělých případech jsou ze strany některých rodičů názory opačné. Plánování je pozitivně ovlivněno spoluprací s Centrem duševního zdraví, logopedickou a dyslektickou poradnou, pedagogicko-psychologickou poradnou a zařazováním dalších nejrůznějších aktivit, které jsou adresovány především žákům zdejší školy. Tím dochází k žádoucí prezentaci školy na veřejnosti.

Tuto oblast hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Organizování

Vzhledem k velikosti ZŠ a spíše násilně provedené integraci s MŠ není organizování snadné. Kvalita této části řízení je proto posouzena a zhodnocena jen ve vztahu k ZŠ, a to s ohledem na obsah textu v úvodu této inspekční zprávy (druhý a poslední odstavec kapitoly Základní údaje). Jednotlivé úkoly vzdělávání a výchovy a jejich zajištění jsou dobře a každodenně ve vztahu k ZŠ korigovány. Povinná dokumentace k ZŠ je vedena v souladu s platnou legislativou na velmi dobré úrovni. Všichni, tzn. učitelé i žáci ZŠ mají přístup k potřebným informacím, důvěrná data o nich jsou zajištěna před zneužitím. Rodiče žáků, příp. jejich zákonní zástupci jsou včas a v potřebné kvalitě informováni o práci a výsledcích školy prostřednictvím žákovských knížek, deníčků, osobním jednáním, dnem otevřených dveří, společným jednáním na třídních schůzkách. Na připomínky rodičů škola reaguje. Většinou jsou její reakce přijímány pozitivně. Protože se jedná o neúplnou ZŠ a malý počet žáků, je výuka tomuto faktu přizpůsobena. Vyučuje se také v odděleních. V případě spojení prvního a třetího ročníku bylo sice vyhověno na jedné straně požadavku rodičů, aby „prvňáčci“ byli vyučováni samostatně alespoň v předmětech jazyk český a matematika (od pololetí jen český jazyk) a výuka ostatních předmětů byla organizována společně se třetím ročníkem, ale akceptovat tento požadavek je z důvodů efektivity čerpání prostředků ze státního rozpočtu nadále nemožné a nerentabilní. Jedná se o výuku čtyř žáků prvního ročníku v rozsahu pěti vyučovacích hodin týdně. Organizace vyučování jinak odpovídá obecně závazným právním předpisům, po konzultaci byly během inspekce provedeny drobné přesuny vyučovacích hodin tak, aby předměty s výchovným zaměřením byly v rozvrhu rovnoměrně prostřídány s předměty naukového charakteru. Ředitelka školy vydává jasná a konkrétní rozhodnutí. Ve styku se zřizovatelem je komunikace poněkud nejasná.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání ve vztahu k ZŠ a informační systémy jsou dobré. Samostatná výuka žáků prvního ročníku, byť jen v pěti hodinách týdně, je však neúměrná finančním možnostem a pracovnímu vytížení pedagogických pracovníků.

Vedení a motivování pracovníků

V ZŠ jsou vytvářeny podmínky pro rozvoj iniciativy každého učitele. Je to dáno povahovými vlastnostmi ředitelky školy a profesionální úrovní práce ostatních pedagogických pracovníků. Učitelé se zaměřují na další vzdělávání v oblasti výuky cizích jazyků, projektů zdravé výchovy. Využívají práce v odděleních především k rozvoji samostatnosti žáků. Učitelé znají kriteria pro hodnocení kvality své práce. Jsou ředitelkou školy hodnoceni morálně, finančně je jejich práce odměňována adekvátní výší nenárokové složky platu. Odměny jsou

diferencované. Vedení školy si nejvíce cení jejich vlastní invence a zapojování se do mimoškolní a zájmové činnosti s žáky.

Efektivnost vedení a motivování pracovníků ZŠ je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrola plnění plánovaných úkolů probíhá vzhledem k ZŠ, její velikosti a podmínkám každodenně. Ředitelka provádí hospitační činnost, která je kvalitní. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána v případě potřeby okamžitá opatření ke zjednaní nápravy. Má také vytvořeny evaluační nástroje, kterými hodnotí výsledky a kvalitu výchovně vzdělávací činnosti školy, účastní se testování, které organizuje společnost Kalibro.

Tuto oblast hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Celkově lze práci ředitelky a kvalitu řízení ve vztahu k ZŠ zhodnotit jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení č.j. 369/98 ze dne 19. 2. 1998 a protokol o provedení změny ze dne 1. 10. 1998 - bez jednacního čísla školského úřadu v Břeclavi
- inspekční zprávy č.j. 124 032/2000-11026 a č.j. 249/97
- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, v pozdějším znění
- žákovské knížky a deníčky žáků
- testy, plány vyučujících, plán práce školy a koncepce rozvoje

ZÁVĚR

Velmi dobrá úroveň orientačně sledovaného průběhu výuky svědčí o tom, že se všichni pedagogičtí pracovníci ZŠ snaží poctivě pracovat, že jim opravdu záleží na tom, aby ZŠ byla v obci zachována. Skutečnost, že nesplňují všichni učitelé podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nemá v žádném případě negativní dopad na kvalitu výuky. Vytvářejí pozitivní klima pro výchovnou a vzdělávací práci, jsou schopni individuálního přístupu k žákům a dokáží prezentovat výsledky své práce.

Organizovat výuku pro čtyři žáky samostatně, i přes dobrý úmysl usnadnit vzdělávání v začátcích školní docházky, je z hlediska současných možností ve státním školství nemožné. Podle zjištění České školní inspekce škola vychází dle svých možností vsříc žákům i jejich rodičům, ale její snaha je nepochopena občasným neobjektivním hodnocením velmi malé části veřejnosti, také neujasněnou komunikací se zřizovatelem.

Na základě souvislostí hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání a řízení ve vztahu k ZŠ jako velmi dobrou.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čerpány efektivně. Neefektivně jsou čerpány v případě samostatné výuky žáků prvního ročníku v celkové časové dotaci pěti vyučovacích hodin týdně.

Přesto, že inspekce byla provedena ve vztahu k ZŠ, nelze v závěru opomenout ani problematiku integrace s MŠ. Ta se jeví prozatím jako formální. Vzhledem ke klesajícímu

stavu žáků i přes dřívější nesouhlas je účelná. Po inspekci provedené na MŠ byly vyjasněny vztahy a jednotlivé kompetence pracovníků ZŠ a MŠ. Na obou částech integrovaného zařízení byla zaznamenána klidná pracovní atmosféra. Do budoucna doporučuje ČŠI zabývat se více problematikou integrace a vším, co přináší.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Petr Zábranský Petr Zábranský v. r.
Členové týmu	Mgr. Eliška Těšinská E. Těšinská v. r.

V Hodoníně dne 10. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 4. 2000

Razítko

..... A. Marušáková v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti části základní školy tohoto integrovaného zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
---------	------------------------	--------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Břeclav	2000-05-04	182-1/2000
Zřizovatel Obec Příbice	2000-05-04	138-1/2000
Rada školy - nezřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy - nepodány

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	-